Huszár Ágnes

# Kiemelt egyház – kiemelt egyetem

VISSZHANG - LXI. évfolyam, 41. szám, 2017. október 13.

Már nyomdában volt Gábor György és Vásárhelyi Mária adatokkal bőségesen alátámasztott kitűnő elemzése (*Fogyatkozó lelkek, politikai játszmák, ÉS,* 2017/40., okt. 6.), amikor 2017. október 4-én sor került a kormány és Magyar Református Egyház együttműködési megállapodásának aláírására. *(www.reformatus.hu)*

Az eddig érvényes, 1998-as szerződés megújítását a társadalmi és jogi környezet megváltozásával indokolták. A törvény preambulumát dicséretek („a kormány nagyra értékeli, (…) örömmel veszi tudomásul, (…) üdvözli" a Református Egyház szerteágazó tevékenységét), illetve magától értetődő közhelyek patetikus kinyilvánításai töltik ki. Ez utóbbira egy példa: a Református Egyház „kinyilvánítja, hogy hitelveiből fakadó küldetésének tekinti az általános közjó szolgálatát Magyarországon".

A legfontosabb újdonsága a szerződésnek az egyházi tevékenységi kör szinte határtalanná tágítása: „A Református Egyház hitelveiből fakadóan diakóniai és missziói feladatának tekinti olyan karitatív, felzárkózási, diakóniai, szociális, egészségügyi, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi és sporttevékenységet folytató, illetve környezetvédelemmel foglalkozó intézmények alapítását, fenntartását és működtetését, amelyek hozzájárulnak a lelki és testi egészség megőrzéséhez." (8. cikkely) A szerződés alapján a kormány vállalja mindezen intézmények közpénzből való finanszírozását.

A legnagyobb meglepetéssel a 21. cikkely a felekezeti fenntartású felsőoktatási intézményekkel foglalkozó 7. pontja szolgál. Ebben a kormány vállalja „a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. Törvény módosítására vonatkozó javaslat benyújtásával a Károli Gáspár Református Egyetem mint a Református Egyház hitéleti és világi képzést is nyújtó egyetemének kiemelt egyetemként történő elismerését".

Ugyanebben a pontban olvasható az is, hogy a kormány „egyetért azzal, hogy a Pápai Református Teológiai Akadémia és a Sárospataki Református Teológiai Akadémia kezdeményezze az Oktatási Hivatalnál az alkalmazott tudományok egyetemeként történő elismerésére vonatkozó vizsgálatot".

A 21. cikkely 4. pontja rögzíti azt is, hogy a Református Egyház felsőoktatási intézményeinek juttatott évi támogatás nem lehet kevesebb 8,5 milliárd forintnál. Az egyes pontok rögzítik az állami támogatott felvehető hallgatók számát – ezek alapján behozhatatlan előnybe kerülnek a református oktatási intézmények a magyarországi piacon.

A MRE törvényileg rögzített kiemelt támogatása talán fel sem tűnik a „reformáció hónapjában", mikor a propaganda amúgy is minden módon azt sugallja, hogy az ország jelenlegi kormánya s annak e felekezethez tartozó vezetője a lutheri és kálvini tradíció legméltóbb örököse.

A református fenntartású intézmények több közpénzhez juttatását megkönnyíti egyébként a *kiemelt egyetem* és az *alkalmazott tudományok egyeteme*nek fogalmi tisztázatlansága. Az előbbire még pályázni sem lehet, így az sem derül ki, hogy mely intézmény, mennyi ideig és főleg milyen alapon kapja a kiemelt támogatást a közös kasszából. Mennyei mannaként vagy aranyesőként hull az alá a legfőbb döntési fórum kifürkészhetetlen akaratából és kegyelméből.

Történik ez egy olyan időszakban, amikor, ahogy Gábor György és Vásárhelyi Mária megbízható adatok alapján bizonyítja, a magyar lakosság egyre kisebb része tekinthető vallásosnak abban az értelemben, hogy életvezetésének iránytűjévé tenné valamely felekezet tanítását. Ami az egyházak presztízsét illeti: „az emberek többsége jobban bízik a tűzoltóságban, a honvédségben, a rendőrségben, sőt még a

postában is, mint az egyházakban”. A magyar polgárok többsége ennélfogva azt sem helyesli, hogy a „kiemelt” keresztény egyházak az eddigieknél is többet kapjanak közpénzekből hitéleti és egyéb tevékenységeikre.

A jelenlegi magyar kormány a polgárok akarata ellenére juttat bőséges adományokat az általa kedvelt, „kiemelt” felekezeknek. Ők ezt boldogan fogadják, cserébe pedig spirituális legitimációt próbálnak nyújtani a kormánypolitikának. Nem félnek a „politikai kereszténység” elfogadásától, amelyben, ahogy Fabiny Tamás evangélikus püspök figyelmeztet, „összefonódik a politikai és a vélt egyházi érdek”. *(kereszteny.mandiner.hu)*

Az egyre üresebb templomokban fogyatkozó gyülekezetek hallgatják a kormány zsoldjában hízó, tartuffe-i hitelességű lelkipásztoraikat. És itt fordul ellentétébe a kormányzati szándék: minél többet juttatnak az őket buzgón szolgáló egyházaknak, azok valódi befolyásolási képessége – hitelességükkel arányban – annál drasztikusabban csökken.

Jó lenne egyszer csakugyan elolvasni a lutheri téziseket, nem csak üres szónoki pátosszal emlegetni őket. És azok társadalmi következményeibe is érdemes lenne belegondolni, még mielőtt az Orbán Viktor által büszkén emlegetett ötszáz éves tölgy korhadtan dől a magyar puszta porába.